

23. 3. 2021

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

(Ne)obnovení tzv. zákonné záruky při výměně věci nebo její opravě

O zákonné záruce, resp. terminologií zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů („občanský zákoník“) zákonné povinnosti z vadného plnění, bylo napsáno odbornou i laickou veřejností již mnoho. Všichni si v této souvislosti nejspíše vybavíme dlouhotrvající akademickou polemiku o povaze ustanovení § 2165 odst. 1 občanského zákoníku. Tedy, zda předmětné ustanovení zakládá odpovědnost prodávajícího za jakékoliv vady, které se na věci ve lhůtě 24 měsíců od převzetí kupujícím projeví nebo toliko reklamační lhůtu k uplatnění vady existující již v době převzetí věci kupujícím.

Stranou této diskuze pak často zůstávala otázka ryze praktická, avšak neméně důležitá a to, zda vyřešením reklamace výměnou věci anebo její součásti znamená i započítání běhu nové záruční doby.

Občanský zákoník platný do 31. prosince 2013 [\[1\]](#) tuto otázku řešil výslovně. Ustanovení § 627 odst. 2 předchozího občanského zákoníku stanovovalo, že dojde-li v důsledku uplatnění práva z odpovědnosti za vady k výměně vadné věci za novou, začne běžet záruční doba pro tuto novou věc od počátku a to od okamžiku jejího převzetí. Tentýž závěr platil i o výměně součásti věci, přičemž v takovém případě běžela nová záruční doba jen ohledně této vyměněné součásti. [\[2\]](#) V důsledku této právní konstrukce mohl v některých případech spotřebitel ze zákona vzniknout nárok na téměř nekonečnou záruku, resp. záruku nekonečně se obnovující.

Možná i pro výše uvedený důvod se český zákonodárce rozhodl tuto úpravu do občanského zákoníku výslovně nepřevzít. Nabízela se proto otázka, zda a jakým způsobem se s tímto aspektem tzv. zákonné záruky soudy vypořádají v intencích občanského zákoníku účinného od 1. ledna 2014.

Definitivní odpověď na tuto otázku přinesl Nejvyšší soud České republiky dne 29. října 2020 vydáním rozsudku sp. zn. 33 Cdo 416/2020.

Podstata předmětného sporu nespočívala, jak by se čtenář mohl domnívat, ve sporu z kupní smlouvy, nýbrž smlouvy o dílo. Žalovaná se v dané právní věci zavázala zhotovit ve smlouvě specifikovaný zápuštný bazén a dodat a namontovat do žlábků bazénu i dva kusy LED pásků. Žalobce následně po uplynutí 8 měsíců od převzetí díla reklamoval dodané LED osvětlení bazénu. Reklamaci žalovaná uznala a vypořádala výměnou stávajícího LED osvětlení bazénu za nové LED osvětlení jiného typu, jelikož původní typ osvětlení byl již tou dobou stažen z prodeje pro jeho nefunkčnost. Žalobce následně vůči žalované uplatnil další, tj. v pořadí druhou, reklamaci týkající se osvětlení a to po uplynutí 22 měsíců od instalace nového LED osvětlení bazénu. Učinil tak tedy v době, kdy již od dodání díla jako celku, tj. bazénu, uplynulo více než 24 měsíců. Žalovaná proto reklamaci žalobce zamítla s tím, že byla uplatněna po uplynutí zákonné záruční doby.

Nejvyšší soud měl ve výše uvedených souvislostech poprvé od účinnosti občanského zákoníku příležitost blíže se vyjádřit k tomu, zda lhůta stanovená k uplatnění práva z vady součásti předmětu díla běží od převzetí předmětu díla jako celku, resp. zda nezačíná běžet znovu od zjednání nápravy formou výměny součásti. Ač se tato otázka může jevit na první pohled jako banální, její spornost

podtrhuje i fakt, že ani soudy první a druhé instance na tuto problematiku nezastávaly jednotný názor.

Obvodní soud pro Prahu 5 vyložil ustanovení § 2165 odst. 1 občanského zákoníku s přihlédnutím k předchozí právní úpravě a zní vyplývající praxe tak, že odstraněním vady výměnou věci začíná od převzetí nové věci běžet i nová 24 měsíční lhůta pro uplatnění práva z odpovědnosti za vady.

Městský soud v Praze, jako soud odvolací, dospěl ve svém rozhodnutí k závěru zcela opačnému. Ustanovení § 2165 odst. 1 občanského zákoníku vyložil tak, že záruční doba 24 měsíců od převzetí se vztahu výhradně k věci samé, tj. předmětu smlouvy o dílo. Dle názoru vyjádřeného Městským soudem v Praze „*případná vada některé jeho součásti (pozn. autora součásti díla) nezakládá běh nové záruční doby k vyměněné součásti, nesjednají-li si smluvní strany jinak ...*“[\[3\]](#)

Nevyšší soud po zhodnocení obou rozhodnutí soudů nižší instance a předestřené právní otázky dospěl k závěru, že **již neplatí, že výměnou věci začne běžet nová záruční doba**, jak tomu bylo za předchozí právní úpravy. V této souvislosti naopak uzavřel, že „**zákonná povinnost z vadného plnění se váže k závazku prodávajícího zajistit, aby mohl kupující po určitou dobu (dvaceti čtyř měsíců) věc bezvadně užívat, a neváže se tedy na věc jako takovou (na věc samotnou) ...**“[\[4\]](#) Nejvyšší soud dále svoji interpretaci příslušného ustanovení podpořil i pomocí metody historického subjektivního výkladu, který zkoumá význam, který s textem spojuje jeho autor. Přičemž dospěl k závěru, že „*pokud by zákonodárce zamýšlel spojit se zjednáním nápravy výměnou věci či její součástky běh nové záruční doby jistě by to v občanském zákoníku účinném od 1. 1. 2014 výslovně stanovil ...*“[\[5\]](#)

Shora uvedené závěry Nejvyššího soudu mají dalekosáhlý aplikační význam, když se dotýkají nejen spotřebitelských smluv o dílo, nýbrž i téměř všech spotřebitelských kupních smluv. Nastíněné závěry představují významné odchylení se od předchozí právní úpravy a praxe, která dle názoru autorů nadstandardně zvýhodňovala spotřebitele oproti podnikatelům, když povinnosti ze zákonné záruky nesprávně vztahovala k věci samé, nikoliv k závazku podnikatele zajistit, aby spotřebitel mohl po dobu 24 měsíců od převzetí věc bezvadně užívat.

Pro výše uvedené důvody lze rozhodnutí Nejvyššího soudu považovat za příznivé pro podnikatele a jejich vztahy se zákazníky. Předestřené závěry je však nutné vnímat výlučně k povinnostem vyplývajícím ze zákona a podnikatelům samozřejmě nadále nic nebude bránit v tom poskytovat svým zákazníkům nadstandardní servis v podobě prodloužených záruk v různém rozsahu anebo právě nové záruky na věc dodanou v rámci vyřizování reklamace.

Ondřej Chmela,
advokát

Vuk Djukić,
advokát

[Deloitte Legal s.r.o., advokátní kancelář](#)

Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 - Vinohrady

Tel.: +420 246 042 100
e-mail: legalcz@deloittece.com

[1] Zákon č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění platném do 31. prosince 2013

[2] Srov. Jiří Švestka, Jiří Spáčil, Marta Škárová, Milan Hulmák a kolektiv Občanský zákoník I, II, 2. vydání, Praha 2009, § 627, str. 1789 - 1790.

[3] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. října 2020, sp. zn. 33 Cdo 416/2020

[4] Tamtéž.

[5] Tamtéž

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)

- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)